

Beleidsregels Tijdelijke regeling alleenverdienersproblematiek gemeente Leiderdorp 2025, 2026 en 2027

Gelet op artikel 78gg Participatiewet

Overwegende, dat het college van burgemeester en wethouders (hierna het college):

- Het wenselijk vindt om aan te geven in welke situaties en onder welke voorwaarden een huishouden een vaste tegemoetkoming kan worden verstrekt of geweigerd, en
- Daartoe beleidsregels wenst vast te stellen

Het college besluit vast te stellen de beleidsregels Tijdelijke regeling alleenverdienersproblematiek gemeente Leiderdorp 2025, 2026 en 2027.

Inleiding

Iedereen in Nederland heeft recht op een inkomen op ten minste het bestaansminimum – het minimum-bedrag dat iemand nodig heeft om van te leven. Hoe hoog dit bedrag is, hangt af van iemands leeftijd en leefsituatie.

Mensen met een laag inkomen kunnen extra ondersteuning krijgen via toeslagen. Toch is er een groep huishoudens die, door een ongunstige samenloop van wetten en regels, te weinig toeslagen ontvangt. Hierdoor ligt hun besteedbare inkomen lager dan dat van een vergelijkbaar stel met een bijstandsuitkering en volledige toeslagen. Zij komen daardoor onder het bestaansminimum uit.

Deze situatie wordt aangeduid als de *alleenverdienersproblematiek*.

Deze regels zijn gebaseerd op de Wet tijdelijke regeling alleenverdienersproblematiek (Wtrap). Deze wet geldt sinds 1 januari 2025.

In de wet is opgenomen wanneer huishoudens recht hebben op een tegemoetkoming vanwege de alleenverdienersproblematiek. Dit is geregeld in twee nieuwe artikelen (artikel 31 lid 2 onderdeel w en artikel 79gg) van de Participatiewet. De wet geldt voor de jaren 2025, 2026 en 2027. Vanaf 2028 wordt de alleenverdienersproblematiek opgelost via de Belastingdienst. Dan wordt het onderdeel van het gewone belastingstelsel.

De Wtrap maakt het mogelijk dat gemeente Leiderdorp huishoudens met alleenverdienersproblematiek een vaste tegemoetkoming geeft. Het Inlichtingenbureau stuurt de gemeente de burgerservicenummers (BSN) van de meestverdienende partners van huishoudens die volgens de Belastingdienst in aanmerking komen. De gemeente kan deze huishoudens dan **automatisch** (zonder aanvraag) de tegemoetkoming geven. Dit geldt ook voor huishoudens die al bij de gemeente bekend zijn als alleenverdiener.

Huishoudens die denken dat zij ook recht hebben op de tegemoetkoming, maar nog niet bekend zijn bij de gemeente, kunnen zelf een aanvraag doen. Deze noemen we **zelfmelders**.

De hoogte van de vaste tegemoetkoming wordt elk jaar bepaald door de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Dit gebeurt via een ministeriële regeling.

Voor het jaar 2025 is de tegemoetkoming vastgesteld op **€ 1.000 per huishouden**.

Hoofdstuk 1 Begrippen

In deze beleidsregels worden sommige begrippen uitgelegd om de tekst makkelijker te maken. Zo betekent het woord 'gemeente' in dit document: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Leiderdorp.

Artikel 1.1 Algemeen

Alle begrippen die in deze beleidsregels worden gebruikt en die niet verder worden omschreven hebben dezelfde betekenis als in:

- de Participatiewet;

- de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW);
- de Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ);
- de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

Artikel 1.2 Alleenverdiener

Het begrip 'alleenverdieners' staat in deze beleidsregels voor een huishouden dat:

- a) een inkomen heeft uit een uitkering, met uitzondering van een uitkering op grond van artikel 19 Participatiewet. Dit inkomen is eventueel aangevuld met een uitkering op grond van de Participatiewet, IOAW en IOAZ;
- b) Vergeleken met een vergelijkbaar huishouden, waarvoor het inkomen uit enkel een uitkering op grond van artikel 19 Participatiewet bestaat, een lager bedrag aan tegemoetkomingen met toepassing van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen ontvangt, als gevolg van de verschillende afbouwpaden van de dubbele algemene heffingskorting, bedoeld in artikel 37, tweede lid, Participatiewet en in artikel 8.9 van de Wet inkomstenbelasting 2001, en;
- c) Een netto-inkomen en tegemoetkomingen met toepassing van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen ontvangt dat in totaal lager ligt dan bij een vergelijkbaar huishouden waarvoor het inkomen uit een uitkering enkel bestaat uit een uitkering op grond van artikel 19 Participatiewet, vanwege dat wat genoemd is onder sub b.

Artikel 1.3 Huishouden

In deze beleidsregels betekent het woord 'huishouden': twee personen die in het jaar van de tegemoetkoming fiscale partners én toeslagpartners van elkaar zijn.

Artikel 1.4 Vaste tegemoetkoming

Het begrip 'vaste tegemoetkoming' staat in deze beleidsregels voor: het bedrag dat over de kalenderjaren 2025, 2026 en 2027 per jaar wordt vastgesteld bij ministeriele regeling in het kader van artikel 79gg, Participatiewet.

Hoofdstuk 2 Ambtshalve toekenning

De gemeente kan voor sommige huishoudens de vaste tegemoetkoming ambtshalve toekennen. Dit betekent dat deze huishoudens geen aanvraag hoeven te doen, maar de tegemoetkoming automatisch ontvangen.

Toelichting

Bij de huishoudens zoals in dit hoofdstuk beschreven, vraagt de gemeente geen bewijsstukken op. Er wordt ook geen extra onderzoek gedaan om te bepalen of zij recht hebben op de tegemoetkoming.

*De regels in dit hoofdstuk gelden voor de beoordeling van **ambtshalve toekenningen** (dat wil zeggen: toekenningen die de gemeente zelf doet, zonder aanvraag van de inwoner).*

Artikel 2.1 Huishoudens bekend bij de Belastingdienst

Op grond van artikel 78gg, vijfde lid, van de Participatiewet, ontvangt de gemeente ieder kalenderjaar via het Inlichtingenbureau een lijst met bij de Belastingdienst bekende huishoudens die recht hebben op de vaste tegemoetkoming. In deze lijst staat het burgerservicenummer van de meestverdienende partner van het betrokken huishouden. Aan deze huishoudens betaalt de gemeente ambtshalve de tegemoetkoming uit.

Artikel 2.2 Huishoudens die in 2023 en/of 2024 compensatie ontvangen

In 2023 en 2024 kregen huishoudens met alleenverdienersproblematiek een vergoeding via de individuele bijzondere bijstand van de gemeente. In 2025 geeft de gemeente deze huishoudens automatisch (ambtshalve) een vaste tegemoetkoming, als aan alle onderstaande voorwaarden is voldaan:

- a) Het huishouden heeft voor 2025 nog geen vaste tegemoetkoming gekregen, en;
- b) Het burgerservicenummer van de meestverdienende partner staat niet op de lijst van het Inlichtingenbureau voor 2025 (zoals uitgelegd in artikel 2.1 van deze beleidsregels), en;
- c) De gemeente vermoedt, op basis van de gegevens die al bekend zijn, dat het huishouden recht heeft op de vaste tegemoetkoming, en;
- d) Er zijn tussentijds geen belangrijke wijzigingen geweest in de situatie van het huishouden of in de regels, en;

- e) De meestverdienende partner is ingeschreven in de gemeente Leiderdorp.

Artikel 2.3 Ambtshalve toekenning in 2026 en 2027

Voor bekende huishoudens waarvan het vermoeden bestaat dat zij recht hebben op grond van eerdere toekenning, kent de gemeente de vaste tegemoetkoming over de jaren 2026 en/of 2027 ambtshalve toe, wanneer:

- a) Het huishouden voor 2026 en/of 2027 nog geen vaste tegemoetkoming toegekend heeft gekregen, en;
- b) Het burgerservicenummer van de meestverdienende partner niet voorkomt op de lijst van het Inlichtingenbureau voor de jaren 2026 en 2027, zoals omschreven in artikel 2.1 van deze beleidsregels, en;
- c) De gemeente op basis van de gegevens die van het huishouden bekend zijn, vermoedt dat het huishouden aanspraak kan maken op de vaste tegemoetkoming, en;
- d) Er zich tussentijds geen relevante wijzigingen hebben voorgedaan in de situatie van het huishouden of de achterliggende wetten, en;
- e) De meestverdienende partner ingeschreven staat in de gemeente Leiderdorp

Hoofdstuk 3 Aanvraag zelfmelder

Huishoudens die zelf denken dat zij bij de doelgroep Alleenverdieners horen, kunnen bij de gemeente een aanvraag doen. Dit heet een 'aanvraag zelfmelder'. Huishoudens kunnen tot 31 december 2028 de vaste tegemoetkoming over de kalenderjaren 2025, 2026 en 2027 aanvragen.

Toelichting

Een aanvraag kan met terugwerkende kracht worden toegekend. Zo kan een zelfmelder bijvoorbeeld op 30 december 2028 een vergoeding aanvragen, en toegekend krijgen, voor de jaren 2025, 2026 en 2027.

In dit hoofdstuk leggen we uit welke procedures en regels gelden voor aanvragen van "zelfmelders".

Artikel 3.1 Van aanvraag tot verstrekking

Onderstaand schema laat zien hoe het proces van aanvraag tot verstrekking eruitziet.

Acht weken	1	Aanvraag	Het huishouden, hierna 'zelfmelder', stuurt de aanvraag in.
	2	Opvragen bewijsstukken	De gemeente vraagt de zelfmelder zo nodig ontbrekende bewijsstukken aan te leveren.
	3	Beoordeling aanvraag	De gemeente beoordeelt of de zelfmelder een 'Alleenverdiener' is, zoals beschreven in artikel 1.2.
	4	Besluit	De gemeente beslist of de aanvraag wordt toegewezen en informeert de zelfmelder hierover per brief.
	5	Verstrekking	De gemeente verstrekt de vaste tegemoetkoming in één keer.
Zes weken		Bezwaar	Als de zelfmelder het niet eens is met het besluit van de gemeente, dan kan deze binnen zes weken schriftelijk bezwaar aantekenen bij de gemeente.

3.2 Aanvraag

Huishoudens die zelf denken dat zij voldoen aan de omschrijving 'Alleenverdiener' in artikel 1.2, kunnen een aanvraag voor de vaste tegemoetkoming indienen bij de gemeente. Via de website van de gemeente is een aanvraagformulier beschikbaar.

3.3 Opvragen bewijsstukken

De gemeente verzoekt zelfmelders per brief of e-mail (of telefonisch, maar met schriftelijke bevestiging) om aanvullende bewijsstukken aan te leveren, wanneer deze bij de aanvraag ontbreken. Hierbij wordt een 'hersteltermijn' genoemd, die aangeeft wanneer de zelfmelder moet reageren en met hoeveel tijd de beoordeling is uitgesteld.

Toelichting:

Artikel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) beschrijft wanneer een gemeente een aanvraag buiten behandeling mag laten. Dit betekent dat de gemeente de aanvraag niet in behandeling neemt en dus geen inhoudelijk besluit neemt.

Dit kan gebeuren als de aanvraag onvolledig is en de gemeente daardoor niet goed kan beoordelen of iemand recht heeft op bijvoorbeeld een uitkering, voorziening of subsidie.

Voordat de gemeente zo'n besluit mag nemen, moet zij de aanvrager eerst de kans geven om de ontbrekende informatie aan te leveren. Die periode waarin de aanvrager de aanvraag mag aanvullen, noemen we de hersteltermijn.

Pas als na afloop van deze hersteltermijn de aanvraag nog steeds niet compleet is, mag de gemeente besluiten om de aanvraag buiten behandeling te stellen.

3.4 Beoordeling aanvraag

De beoordeling van een aanvraag gebeurt binnen acht weken na ontvangst van de aanvraag, eventueel aangevuld met de hersteltermijn als aanvullende bewijsstukken nodig zijn.

De gemeente beoordeelt via onderstaande vragen stapsgewijs of de zelfmelder in aanmerking komt voor de vaste tegemoetkoming:

1. Is de aanvrager, als bedoeld in artikel 1.2 van deze beleidsregels, alleenverdiener?
2. Is de meestverdienende partner van het huishouden op datum van de aanvraag inwoner van de gemeente Leiderdorp?
3. Heeft het huishouden voor het kalenderjaar waar het om gaat, nog geen vaste tegemoetkoming ontvangen?
4. Is het totaalinkomen van het huishouden, lager dan een vergelijkbaar huishouden dat alleen inkomen ontvangt uit een uitkering die genoemd staat in artikel 19 van de Participatiewet?
5. Is het vermogen van het huishouden lager dan de vermogensgrens van de zorgtoeslag zoals die geldt voor het kalenderjaar waarover de vaste tegemoetkoming wordt aangevraagd?

Toelichting:

Het totaalinkomen is de som van het netto-inkomen van beide fiscale partners, samen met de toeslagen die zij samen ontvangen (zoals uitgelegd bij punt 4).

Bij het netto-inkomen tellen ook extra inkomsten mee, zoals vakantiegeld, een eindejaarsuitkering, pensioen of lijfrente.

De vermogensgrens (zoals genoemd bij punt 5) is gebaseerd op de regels uit de Wet op de zorgtoeslag.

3.5 Beoordeling totaalinkomen

De beoordeling van het totaalinkomen van het huishouden zoals beschreven in artikel 3.4, punt 4, kan op twee manieren gebeuren, wanneer het een aanvraag voor het lopende kalenderjaar betreft:

- a. Bij een vast maandinkomen: De gemeente rekent het netto-inkomen van de meest recente maand voorafgaand aan de datum van de aanvraag om naar een verwacht jaarinkomen. Hierbij wordt uitgegaan van het netto-inkomen op de salarisstrook.
- b. Bij een variabel maandinkomen: De gemeente rekent het netto-inkomen van de meest recente drie achtereenvolgende maanden voorafgaand aan de datum van aanvraag om naar een verwacht jaarinkomen. Hierbij wordt uitgegaan van het netto-inkomen op de salarisstrook.

Als de definitieve aanslag inkomstenbelasting of definitieve beschikking voor toeslagen over het kalenderjaar waarover de vaste tegemoetkoming wordt aangevraagd al bekend is, dan gebruikt het college het belastbaar jaarinkomen waar deze aanslag of beschikking op is gebaseerd.

3.6 Beoordeling vermogen

Voor de beoordeling van het vermogen, zoals beschreven in artikel 3.4, punt 5, geldt dat 1 januari van het kalenderjaar waarover de vaste tegemoetkoming wordt aangevraagd, het peilmoment is.

Hoofdstuk 4 Toekenning en verstrekking

Artikel 4.1 Toekenning

De gemeente kent de vaste tegemoetkoming één keer per kalenderjaar toe voor het gehele bedrag. Dit betekent dat een huishouden de tegemoetkoming voor ieder kalenderjaar, te weten 2025, 2026 en 2027, in één keer kan aanvragen, of ambtshalve toegekend krijgt. Een huishouden ontvangt bij toekenning de volledige tegemoetkoming. Het is niet mogelijk om een deel van de vaste tegemoetkoming toegekend te krijgen.

Artikel 4.2 Betaling

Het college stelt de tegemoetkoming één keer vast. Op basis van die vaststelling betaalt de gemeente de vaste tegemoetkoming in één keer. De vaste tegemoetkoming wordt niet gebruikt om openstaande vorderingen te verrekenen.

Toelichting:

Als een huishouden de tegemoetkoming heeft ontvangen en er daarna iets verandert – bijvoorbeeld een verhuizing naar een andere gemeente, een hoger inkomen of een andere wijziging – dan blijft de tegemoetkoming voor dat jaar gewoon geldig. Er wordt in dat geval niets teruggevorderd.

Is de tegemoetkoming in eerste instantie afgewezen, maar verandert het inkomen of de situatie later in het jaar zó dat er wel recht op bestaat? Dan kan het huishouden opnieuw een aanvraag indienen.

Hoofdstuk 5 Slotbepalingen

Artikel 5.1 Afwijken van deze beleidsregels (hardheidsclausule)

De gemeente mag afwijken van een bepaling in deze beleidsregels als het toepassen ervan zou leiden tot een onredelijke uitkomst voor de inwoner of iemand anders die direct betrokken is bij het besluit.

Artikel 5.2 Ingangsdatum

Deze beleidsregels treden met terugwerkende kracht in werking met ingang van 1 januari 2025.

Artikel 5.3 Titel

Deze beleidsregels worden aangehaald als: Beleidsregels Tijdelijke regeling alleenverdienersproblematiek gemeente Leiderdorp 2025, 2026 en 2027.

Aldus vastgesteld op 1 juli 2025

Het college van burgemeester en wethouders